

Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht, aflevering 29 2017, nummers 652 – 678 dinsdag 1 augustus 2017

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl
Telefoon 088 361 1020
Citeertitels JnB 2017

De Jurisprudentienieuwsbrief bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes - elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel)rechtsgebied aangeboden. Door in onderstaande inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende

onderwerpen: (Door op het onderwerp te klikken komt u direct bij de uitspraken op het betreffende rechtsgebied.)

Algemeen bestuursrecht.....	3
Schadevergoedingsrecht.....	3
Handhaving	5
Omgevingsrecht	6
Wabo	6
8.40- en 8.42-AMvB's.....	8

Disclaimer

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht is een uitgave van het Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak (hierna: LBVr), team bestuursrecht. De nieuwsbrief is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Het LBVr kan de juistheid, volledigheid en actualiteit van de nieuwsbrief echter niet garanderen. Voor zover de nieuwsbrief links bevat naar websites, is het LBVr niet aansprakelijk voor de inhoud daarvan. De inhoud van de nieuwsbrief is uitsluitend bedoeld voor uw eigen gebruik. Ander gebruik, waaronder de commerciële exploitatie van de inhoud van de nieuwsbrief, is niet toegestaan. Er kunnen geen rechten aan de inhoud van de nieuwsbrief worden ontleend. Het gebruik dat wordt gemaakt van de inhoud van de nieuwsbrief komt voor eigen risico. Aansprakelijkheid voor schade, in welke vorm dan ook - direct en / of indirect - ontstaan door dan wel voortvloeiend uit gebruik van de inhoud van de nieuwsbrief, wordt door het LBVr afgewezen.

Planschade.....	8
Ziekte en arbeidsongeschiktheid.....	11
Bijstand	15
Bestuursrecht overig	18
Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding	18
Wet bescherming persoonsgegevens	19
Vreemdelingenrecht.....	21
Asiel.....	21
Richtlijnen en verordeningen	23
Procesrecht.....	30

Algemeen bestuursrecht

JnB2017, 652

MK ABRS, 26-07-2017, 201603148/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard.

Awb 7:11, 1:3

HEROVERWEGING. Bij de brief van 27 januari 2015 heeft het college het bezwaar van [partij] en anderen tegen het besluit van 17 oktober 2014 gegrond verklaard. Hierbij heeft het college het besluit van 17 oktober 2014 niet herroepen. De enkele mededeling dat het verzoek om handhaving wordt gehonoreerd zonder intrekking van het eerdere besluit tot afwijzing van dat verzoek en zonder gelijktijdig handhavingsbesluit, kan niet als zodanig worden aangemerkt. Gelet hierop bevat de brief van 27 januari 2015 geen besluit in de zin van artikel 1:3 van de Awb. Het door [appellant A] ingestelde beroep tegen deze brief dient daarom te worden opgevat als een beroep tegen het uitblijven van een besluit op het bezwaar van [partij] en anderen. Verwijzing naar ABRS 05-07-2013 ([ECLI:NL:RVS:2013:CA2024](https://www.ecli.nl/rvs/2013/CA2024)).

[ECLI:NL:RVS:2017:1990](https://www.ecli.nl/rvs/2017/1990)

[Naar inhoudsopgave](#)

Schadevergoedingsrecht

JnB2017, 653

MK ABRS, 26-07-2017, Awb 201606285/1/A2

minister van Infrastructuur en Milieu.

Awb 8:88

NADEELCOMPENSATIE. Geen recht op nadeelcompensatie omdat de schade ten laste van appellanten dient te komen, aangezien ten tijde van de investeringsbeslissing voorzienbaar was dat ter plaatse een spitsstrook zou worden aangelegd. Voor het aannemen van voorzienbaarheid is niet vereist dat de schadeveroorzakende overheidsmaatregel in detail is uitgewerkt of dat de omvang van de nadelige gevolgen met nauwkeurigheid kan worden bepaald. Bij het bepalen van de voorzienbaarheid is de voor de aanvrager meest ongunstige uitwerking van de in een beleidsvoornemen bedoelde ontwikkelingsmogelijkheden beslissend.

Besluit waarbij de minister een verzoek om nadeelcompensatie heeft afgewezen. De rechtbank heeft, voor zover relevant, het volgende overwogen. De Spoedwet wegverbreding is op 2 juni 2003 vastgesteld. Het project A2/A27 is in de bijlage van deze wet opgenomen als wegaanpassingsproject: inrichting vluchtstrook als spitsstrook van hectometerpaal 57,2 tot 69,9. In de startnotitie, die vanaf 16 maart 2005 ter inzage heeft gelegen, staat de spitsstrook ingetekend op figuur A en wordt deze op vele plaatsen genoemd. Op pagina 5 onder 1.1 is onder meer vermeld dat het wegvak A2/A27 Everdingen-Lunetten onder nummer 17 in bijlage B in de Spoedwet wegverbreding is

opgenomen als een verbinding waar door de aanleg van een spitsstrook de capaciteit wordt vergroot. Het gaat om een weggedeelte over een lengte van ongeveer 7 km vanaf het punt direct ten noorden van het knooppunt Everdingen tot aan het knooppunt Lunetten. Het betreft alleen de oostbaan, dus van Everdingen in de richting van Utrecht. In figuur A op de binnenzijde van het voorblad is dit traject nader aangegeven. Tevens is onder 2.3 vermeld dat de nieuwe aansluiting Nieuwegein op de A27 in het jaar 2005 wordt opengesteld. Deze aansluiting wordt gecombineerd met de bestaande verzorgingsplaatsen De Kroon en De Knoest.

Uit deze overwegingen heeft de rechtbank terecht de conclusie getrokken dat op 13 september 2006, zijnde de datum waarop FuelPlaza op een veiling het recht van erfpacht heeft verkregen, de mogelijkheid van de komst van de spitsstrook zodanig kenbaar was, dat hiermee bij de investeringsbeslissing rekening kon worden gehouden. Het door de dienst Domeinen opgestelde biedboek leidt niet tot het oordeel dat de voorzienbaarheid op die datum was doorbroken. De dienst Domeinen ressorteert niet onder het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Uit het biedboek blijkt bovendien niet van een concreet voornemen om de spitsstrook niet te realiseren. Aan het biedboek kan derhalve niet de door OK Oliecentrale en ShopPoint gewenste betekenis worden toegekend.

Voor zover OK Oliecentrale en ShopPoint zich op het standpunt stellen dat de dienst Domeinen, voorafgaand aan de veiling van 13 september 2006, ten onrechte geen mededeling heeft gedaan van de plannen van Rijkswaterstaat om in de buurt van het tankstation wijzigingen aan de weg toe te passen, valt dat standpunt buiten de grenzen van het geschil.

De rechtbank heeft voorts terecht overwogen dat voor het aannemen van voorzienbaarheid niet is vereist dat de schadeveroorzakende overheidsmaatregel in detail is uitgewerkt of dat de omvang van de nadelige gevolgen met nauwkeurigheid kan worden bepaald. Dat de wijze van uitvoering van de spitsstrook of de combinatie met de nevenmaatregelen, zoals de lengte van de uitvoegstrook, de belijning op de weg, de bewegwijzering en de verkeerstekens, ten tijde van de investeringsbeslissing nog niet duidelijk was, betekent op zichzelf niet dat geen grond kan bestaan voor het oordeel dat FuelPlaza en ShopPoint worden geacht het risico te hebben aanvaard dat de situatie in hun nadeel zou veranderen. In dit verband is voorts van belang dat, bij het bepalen van de voorzienbaarheid, de voor de aanvrager meest ongunstige uitwerking van de in een beleidsvoornemen bedoelde ontwikkelingsmogelijkheden beslissend is. Daarvan uitgaande, bestaat geen grond voor het oordeel, ook gelet op het volgende, dat de wijze van uitvoering van de spitsstrook of de combinatie met de nevenmaatregelen ten tijde van de investeringsbeslissing redelijkerwijs niet was te verwachten.

Naar het oordeel van de Afdeling kan niet worden gezegd dat bij de inrichting van de spitsstrook in strijd met de geldende regels is gehandeld en dat dit niet voorzienbaar was.

Dat, zoals OK Oliecentrale en ShopPoint aanvoeren, in afwijking van paragraaf 4.3.3 van de richtlijn is bepaald dat bij een gesloten spitsstrook een rood kruis op de signaalgever van de verkeerssignalering wordt getoond, doet daar niet af. In dit verband is van belang dat in paragraaf 1 van de richtlijn is vermeld dat dit document de ontwerper houvast biedt bij het ontwerp van spoedwetsstroken, dat de inhoud van dit document generiek

toepasbaar is en dat het in de meeste gevallen mogelijk zal zijn de oplossing in het ontwerp te realiseren, maar dat het in specifieke gevallen nodig kan zijn om maatwerk te leveren, waarbij noodgedwongen wordt afgeweken van de in dit document vermelde oplossing. Dit brengt met zich dat voor een redelijk denkend en handelend koper op 13 september 2006 aanleiding bestond om rekening te houden met de kans dat bij de inrichting van de spitsstrook niet onverkort aan de uitgangspunten van de richtlijn wordt vastgehouden. Ter zitting van de rechtbank heeft de minister nader toegelicht dat de afwijking een gevolg is van de beleidswijziging om in verband met de verkeersveiligheid met ingang van 1 november 2006 weer een rood kruis te tonen bij een gesloten spitsstrook.

Voorts valt uit de richtlijn niet af te leiden dat, zoals OK Oliecentrale en ShopPoint aanvoeren, de uitvoegstrook met bijbehorende belijning, bewegwijzering en verkeerstekens tussen de 450 en 600 m lang zou zijn. In dit verband heeft de rechtbank terecht overwogen dat de minister ter zitting heeft toegelicht dat de in bijlage A3 van de richtlijn ingetekende 100 m betrekking heeft op de afstand tussen twee borden, dat die afstand niet op schaal is ingetekend en dat uit deze tekening dus niets kan worden afgeleid over de lengte van de afrit.

[ECLI:NL:RVS:2017:1988](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB2017, 654

MK Rechtbank Amsterdam, 04-07-2017, AMS 16/7207

college van burgemeester en wethouders van stadsdeel Nieuw-West van de gemeente Amsterdam, verweerder.

Awb 4:112 lid 3

HANDHAVING. INVORDERING. VERJARING. Hoewel eisers in de aanmaning wel worden gewaarschuwd voor invorderingsmaatregelen, blijkt niet tevens onmiskenbaar uit de aanmaning dat de invorderingsmaatregelen ook op hun kosten zullen worden genomen als zij niet binnen twee weken betalen. Uit het oogpunt van rechtszekerheid had dit wel in de aanmaning moeten worden vermeld. De aanneming van verweerder dat een schuldenaar wel zal weten dat invorderingsmaatregelen doorgaans ook voor zijn rekening komen is niet verenigbaar met het belang van rechtszekerheid. Daarom moet ook het onderdeel "op kosten van de schuldenaar" in artikel 4:112, derde lid, van de Awb als een constitutief vereiste voor een geldige aanmaning worden aangemerkt. Nu de aanmaning in dit geval niet volledig aan artikel 4:112, derde lid, van de Awb voldoet, heeft verweerder de verjaring naar het oordeel van de rechtbank niet op tijd gestuit. Verwijzing naar ABRS 22-07-2015

([ECLI:NL:RVS:2015:2301](#)).

[ECLI:NL:RBAMS:2017:4677](#)

JnB2017, 655

Voorzieningenrechter Rechtbank Amsterdam, 28-06-2017 (publ. 27-07-2017), AMS 17/3199

minister van Sociale zaken en Werkgelegenheid, de minister, verweerder.

Awb 8:81

HANDHAVING. BOETE. VOORLOPIGE VOORZIENING. Belangenafweging. Hierbij speelt een rol dat het om een punitieve sanctie gaat. Daarnaast speelt het advies van de Raad van State zoals weergegeven in overweging 3.3 een rol. Daaruit blijkt dat er op voorhand geen rechtvaardiging lijkt te bestaan tussen de keus voor het verschil tussen het strafrecht en het bestuursrecht en het ontbreken van schorsende werking van rechtsmiddelen in het bestuursrecht in het licht van de ingrijpende gewijzigde context waarin de bestuurlijke boete functioneert. In het advies van de Raad van State is verder nader toegelicht dat er sinds de Vierde tranche van 2004 aanzienlijk meer hoge bestuurlijke boetes zijn, ook, zoals hier aan de orde, zware boetes voor (relatief) kleine ondernemingen. In een situatie waarin nog niet vaststaat of de bestuurlijke boete, ook gelet op de evenredigheid, terecht is opgelegd, terwijl invordering van een boete tot onomkeerbare gevolgen voor de uitoefening van [bedrijf] zou kunnen leiden, dient de minister een zwaarwegend belang te hebben om - hangende de beroepsprocedure - tot invordering van de boete over te gaan. Daarbij zal de minister moeten onderbouwen dat van hem niet kan worden gevergd de beroepsprocedure af te wachten.

[ECLI:NL:RBAMS:2017:4675](https://www.ecli.nl/RBAMS:2017:4675)

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB2017, 656

Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Nederland, 14-07-2017 (publ. 26-07-2017), LEE 17/2149

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Smallingerland, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder b, onder c, 2.10 lid 1 aanhef en onder c, 2.10 lid 2, 2.12, 2.21

Besluit omgevingsrecht (Bor) 2.7, bijlage II: artikel 4 lid 11

WABO. Noch de tekst van artikel 2.21 van de Wabo noch de bij dit artikel behorende wetsgeschiedenis staat eraan in de weg dat een aanvrager een verzoek doet aan het bevoegd gezag tot toepassing van artikel 2.21 in de bezwaarfase.

Hoewel beslist dient te worden op de aanvraag zoals die is ingediend door verzoekster, brengt dit gegeven niet met zich dat verweerder niet op haar

verzoek gebruik kan maken van de hem toekomende bevoegdheid als bedoeld in artikel 2.21 van de Wabo.

[Weigering] omgevingsvergunning voor het uitvoeren van seismologisch onderzoek in de gemeente Smallingerland [...].

[...] De voorzieningenrechter overweegt dat als uitgangspunt van de Wabo heeft te gelden dat de wil van de aanvrager leidend is. Uit artikel 2.21 van de Wabo en de totstandkomingsgeschiedenis van dit artikel leidt de voorzieningenrechter af dat niet bepaald is wanneer de aanvrager een verzoek tot toepassing van dit artikel aan het bevoegde gezag dient te doen. Dit betekent dat noch de wettekst noch de bij dit artikel behorende wetsgeschiedenis eraan in de weg staat dat een aanvrager voormeld verzoek doet in de bezwaarfase. Slechts indien er sprake is van onlosmakelijk samenhangende activiteiten is artikel 2.21 van de Wabo niet van toepassing. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter is er in dit geval geen sprake van een onlosmakelijke samenhang tussen de activiteiten aanleggen en strijdig gebruik, zodat dit niet aan toepassing van artikel 2.21 van de Wabo in de weg staat. Hoewel verweerder er op zich terecht op gewezen heeft dat er beslist dient te worden op de aanvraag, zoals die is ingediend door verzoekster, brengt dit gegeven niet met zich dat verweerder niet op haar verzoek gebruik kan maken van de hem toekomende bevoegdheid als bedoeld in artikel 2.21 van de Wabo. Hierbij neemt de voorzieningenrechter in aanmerking dat verweerder op inhoudelijke gronden niet aannemelijk heeft gemaakt dat in dit geval niet aan verzoeksters verzoek om splitsing van de activiteiten kan worden tegemoet gekomen. [...] de voorzieningenrechter ziet aanleiding het verzoek om voorlopige voorziening toe te wijzen, in die zin dat verweerder zal worden opgedragen om binnen twee weken een besluit op bezwaar te nemen en in dat te nemen besluit toepassing te geven aan artikel 2.21 van de Wabo en de aanvraag om omgevingsvergunning te splitsen in de activiteiten aanleggen en strijdig gebruik alsmede in dit besluit een beslissing omtrent de aanvraag om een omgevingsvergunning voor de activiteit aanleggen te nemen. Als gevolg hiervan zal verweerder twee afzonderlijke besluiten op bezwaar kunnen nemen waarbij het ene deel betrekking heeft op de activiteit aanleggen en het andere deel op de activiteit strijdig gebruik. De voorzieningenrechter is zich er van bewust dat hierdoor de systematiek van de Awb, waarbij er in beginsel in één besluit op de bezwaren van eiser wordt beslist, wordt doorbroken maar acht dit gezien de omstandigheden van het geval gerechtvaardigd. [...]

[ECLI:NL:RBNNE:2017:2784](https://ecli.nl/RBNNE:2017:2784)

JnB2017, 657

ABRS, 26-07-2017, 201604542/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Arnhem.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12 lid 1 aanhef en onder a, onder 2
Besluit omgevingsrecht (Bor) Bijlage II: artikel 4

WABO. Geen evidente privaatrechtelijke belemmering stond aan het verlenen van de omgevingsvergunning voor het veranderen en vergroten van een tandartsenpraktijk in de weg. Ten aanzien van het afwijzende besluit van de vergadering van de Vereniging van Eigenaren om de benodigde toestemming

voor het project te verlenen, staat een gang naar de civiele rechter open. Binnen die rechtsgang kan worden beoordeeld of de vergadering haar toestemming zonder redelijke grond heeft geweigerd en kan ter zake een vervangende machtiging door de civiele rechter worden verleend.

[ECLI:NL:RVS:2017:1997](#)

Jurisprudentie Wabo-milieu

- MK ABRS, 26-07-2017, 201700427/1/A1 ([ECLI:NL:RVS:2017:2022](#)).

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

Jurisprudentie Activiteitenbesluit

- MK Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 22-06-2017 (publ. 27-07-2017), BRE 17/305 GEMWT ([ECLI:NL:RBZWB:2017:3804](#)).

[Naar inhoudsopgave](#)

Planschade

JnB2017, 658

MK ABRS, 26-07-2017, 201604936/1/A2

college van gedeputeerde staten van Fryslân.

Wet ruimtelijke ordening (Wro) 6.3 aanhef en onder a

PLANSCHADE. Voorzienbaarheid. Uit de rechtspraak van de Afdeling volgt dat in beginsel voorzienbaarheid kan worden aangenomen op basis van een concreet beleidsvoornemen dat is vastgesteld en gepubliceerd door een ander bestuursorgaan dan het bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van de planologische besluiten die nodig zijn om dat beleidsvoornemen te kunnen realiseren.

[Afwijzing] [...] verzoek van [appellant] om een tegemoetkoming in planschade [...].

[...] Volgens [appellant] lijdt hij ten gevolge van het [bij besluit van 30 november 2011 vastgestelde provinciale] inpassingsplan ["N381 Drachten-Drentse grens"] schade, [...].

[...] Het college heeft aan het besluit [op bezwaar] [...] een advies van de [...] de bezwaarcommissie [...] ten grondslag gelegd. Daarin is vermeld dat [appellant] de planologische verandering kon voorzien op grond van de Startnotitie en het Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan, dat in concept van 15 juli tot en met 11 november 1998 ter inzage heeft gelegen en op 30 maart 1999 door provinciale staten van Fryslân is vastgesteld. De bezwaarcommissie is tot de conclusie gekomen dat het college het verzoek om een tegemoetkoming in planschade terecht heeft afgewezen, omdat de planologische verandering voor [appellant] voorzienbaar was.

[...] Uit de rechtspraak van de Afdeling volgt dat in beginsel voorzienbaarheid kan worden aangenomen op basis van een concreet beleidsvoornemen dat is vastgesteld en

gepubliceerd door een ander bestuursorgaan dan het bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van de planologische besluiten die nodig zijn om dat beleidsvoornemen te kunnen realiseren. Vergelijk de uitspraken van de Afdeling van 6 augustus 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:2950](#), over voorzienbaarheid op basis van een provinciaal streekplan, 12 oktober 2011, [ECLI:NL:RVS:2011:BT7442](#), over voorzienbaarheid op basis van een planologische kernbeslissing, en 11 maart 2015, [ECLI:NL:RVS:2015:765](#), over voorzienbaarheid op basis van een startnotitie. Dat het college en provinciale staten van Fryslân ten tijde van de vaststelling van het Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan en de Startnotitie niet bevoegd waren een bestemmingsplan vast te stellen of te herzien betekent derhalve niet dat deze documenten geen concrete beleidsvoornemens kunnen bevatten op grond waarvan voorzienbaarheid moet worden aangenomen.

Voor het aannemen van voorzienbaarheid is voorts niet vereist dat verwezenlijking van de schadeveroorzakende overheidsmaatregel volledig en onherroepelijk vaststaat, of dat deze maatregel in detail is uitgewerkt of de omvang van de nadelige gevolgen met nauwkeurigheid kan worden bepaald. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 11 maart 2015, [ECLI:NL:RVS:2015:763](#). Dat, naar [appellant] heeft gesteld, bij de betrokken gemeenten geen draagvlak voor aanpassing van de N381 bestond en de financiering voor die aanpassing nog niet was geregeld, betekent derhalve niet dat deze documenten geen concrete beleidsvoornemens kunnen bevatten. [...]

[ECLI:NL:RVS:2017:2024](#)

JnB2017, 659

MK ABRS, 26-07-2017, 201606106/1/A2.

college van burgemeester en wethouders van Weesp.

Wet ruimtelijke ordening (Wro) 6.2 lid 1, 6.3 aanhef en onder a

PLANSCHADE. Voorzienbaarheid. Wijzigingsbevoegdheid en plantoelichting van het bestemmingsplan bevatten in dit geval een concreet beleidsvoornemen op grond waarvan een redelijk denkend en handelend koper uit de openbaarmaking daarvan moet kunnen begrijpen op welk gebied dat beleidsvoornemen betrekking heeft, wat de zakelijke inhoud ervan is, en dat hij van de inhoud ervan kan kennisnemen.

[Afwijzing] verzoek van [appellant A] en [appellant B] om een tegemoetkoming in planschade [...] als gevolg van het besluit van het college [waarbij] [...] met toepassing van het destijds geldende artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening [...] vrijstelling [is] verleend [...] van het [...] het bestemmingsplan uit 1994 [...] voor de bouw van 42 woningen en een parkeergarage [...].

[...] De SAOZ verwijst [...] naar de wijzigingsbevoegdheid van artikel 18, eerste lid, aanhef en onder e, van de planvoorschriften en naar de toelichting van het bestemmingsplan. Met gebruikmaking van deze wijzigingsbevoegdheid kon op de gronden van de voormalige houtwerf woningbouw mogelijk worden gemaakt zodra de bedrijfsvoering van de houtwerf zou zijn beëindigd. Op blz. 25 van de plantoelichting staat daarover dat "Naast de bovengenoemde bekende nieuwbouwplannen is het tevens denkbaar, dat op de locatie, die vrij zou komen na bedrijfsbeëindiging van de op het binnengebied aan de [...]straat aanwezige houthandel en na bodemsanering, woningbouw

wordt gerealiseerd. Hiertoe is in het plan een wijzigingsbevoegdheid opgenomen." Voorts staat op blz. 37 onder artikel 7 (doeleinden van bedrijf en handel) dat dit artikel specifiek is "toegeschreven op de houthandel en dat bij bedrijfsverplaatsing/- beëindiging wordt gedacht aan woondoeleinden (artikel 11 W.R.O.)." Volgens de SAOZ was gelet op de wijzigingsbevoegdheid, ook al is hieraan door het college van gedeputeerde staten goedkeuring onthouden, en mede gelet op de plantoelichting woningbouw ter plaatse voorzienbaar.

De rechtbank heeft gelet hierop terecht en op goede gronden geoordeeld dat deze wijzigingsbevoegdheid en de plantoelichting, waarin staat dat artikel 7 van de planvoorschriften specifiek is toegeschreven op de houthandel op het binnenterrein aan de [...]straat en dat bij beëindiging van dat bedrijf ter plaatse gedacht wordt aan woondoeleinden, een concreet beleidsvoornemen bevatten op grond waarvan een redelijk denkend en handelend koper uit de openbaarmaking daarvan moet kunnen begrijpen op welk gebied dat beleidsvoornemen betrekking heeft, wat de zakelijke inhoud ervan is, en dat hij van de inhoud ervan kan kennisnemen. Dat het college van gedeputeerde staten bij besluit van [...] aan deze wijzigingsbevoegdheid goedkeuring heeft onthouden maakt dit niet anders. In dit verband heeft de rechtbank terecht overwogen dat het college van gedeputeerde staten zich in dit besluit op het standpunt heeft gesteld met woningbouw op de gronden van de voormalige houtwerf te kunnen instemmen. Aan de wijzigingsbevoegdheid is om een andere reden goedkeuring onthouden. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 1 juli 2015 ([ECLI:NL:RVS:2015:2061](#)). De omstandigheid dat het gemeentebestuur in deze onthouding van goedkeuring, naar [appellant A] en [appellant B] stellen, zou hebben berust en dat daarom volgens hen geen sprake is van een concreet beleidsvoornemen, leidt evenmin tot een andere conclusie, reeds omdat de aanleiding voor deze onthouding van goedkeuring niet is gelegen in het mogelijk maken van woningbouw ter plaatse. Daarbij komt dat, anders dan in de uitspraak van de Afdeling van 5 juni 2013 ([ECLI:NL:RVS:2013:CA2092](#)), in dit geval tussen de onthouding van goedkeuring door het college van gedeputeerde staten en de aankoop door [appellant A] en [appellant B] van het perceel aan [locatie] niet meer dan tien jaar maar nog geen drie jaar is verstreken. [...]

[ECLI:NL:RVS:2017:2026](#)

JnB2017, 660

MK Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 01-06-2017 (publ. 25-07-2017), BRE 16/4628 WET

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Baarle-Nassau, verweerder.
Wet ruimtelijke ordening (Wro) 6.1 lid 1, 6.1 lid 2 onder a, 6.2 lid 1

PLANSCHADE. Planschadevergoeding ten gevolge van bestemmingsplan dat rondweg mogelijk maakt. De rondweg is voor het grootste gedeelte op Nederlands grondgebied en voor een klein gedeelte op Belgisch grondgebied voorzien. Naar het oordeel van de rechtbank brengt in dit bijzondere geval een redelijke wetsuitleg van artikel 6.1, eerste lid, van de Wro met zich mee dat van de beoogde maximale invulling van de nieuwe planologische regimes moet worden uitgegaan, tenzij deze beoogde maximale invulling met aan zekerheid

grenzende waarschijnlijkheid moet worden uitgesloten. De beoogde maximale invulling van deze planologische regimes betreft naar het oordeel van de rechtbank een volledig functionerende rondweg. Er is een onjuiste planvergelijking gemaakt door voor wat betreft de maximale invulling van de nieuwe planologische regimes uit te gaan van een niet volledig functionerende rondweg.

[ECLI:NL:RBZWB:2017:3362](https://ecli.nl/RBZWB:2017:3362)

JnB2017, 661

MK Rechtbank Midden-Nederland, 11-07-2017 (publ. 25-07-2017), UTR 16/5598

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amersfoort, verweerder.
Wet ruimtelijke ordening (Wro) 6.1, 6.2

PLANSCHADE. Planvergelijking. Omdat tussen partijen de hoogte van de schade niet in geschil is komt de rechtbank, gelet op de omvang van het geding, aan de beoordeling van de gronden ten aanzien van de planvergelijking in deze procedure niet toe.

[ECLI:NL:RBMNE:2017:3803](https://ecli.nl/RBMNE:2017:3803)

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB2017, 662

Tussenuitspraak MK CRvB, 27-07-2017, 16/6202 WAZ-T, 16/5551 WAZ-T, 16/5555 WAZ-T

Raad van bestuur van het Uvv.

VN-Vrouwenverdrag 11 lid 2, sub b

WAZ

Wazo 3:19

Wet einde toegang verzekering WAZ in werking getreden (Stb. 2004, 324)

Wet zwangerschaps- en bevallingsuitkering zelfstandigen (Wet ZE) in werking getreden (Stb. 2008, 192) VI lid 1

WAZ. WAZO. ZWANGERSCHAPS- EN BEVALLINGSUITKERING ZELFSTANDIGEN. De intrekking van artikel 3:19 (oud) van de Wazo zonder overgangsregeling en zonder vervangende regeling of compensatie, is in strijd met artikel 11, lid 2, sub b, van het VN-Vrouwenverdrag. Aan het Uvv zal een termijn van zestien weken worden gegund om het ertoe te leiden dat aan de verdragsverplichting jegens betrokkenen wordt voldaan.

Betrokkenen zijn bevallen in respectievelijk november 2005, juni 2005 en december 2005. Zij waren toen werkzaam als zelfstandige. Op het moment dat betrokkenen bevallen was er geen wettelijke regeling die voorzag in een zwangerschaps- en bevallingsuitkering voor zelfstandigen.

Raad: Aan de orde is de vraag, of de werkingssfeer van artikel 11, lid 2, sub b, van het

VN-Vrouwenverdrag zich mede uitstrekt tot vrouwelijke zelfstandigen, zo ja, of deze bepaling zich leent voor een rechtstreekse toepassing door de rechter in de context van de onderhavige procedures en of in dat geval de afwezigheid van een wettelijke regeling voor zwangerschaps- en bevallingsuitkering voor vrouwelijke zelfstandigen in de periode in geding in strijd is met deze bepaling, en tot welk gevolg dit dan moet leiden.

Artikel 11, lid 2, sub b, van het VN-Vrouwenverdrag luidt als volgt:

“Ten einde discriminatie van vrouwen op grond van huwelijk of moederschap te voorkomen en het daadwerkelijke recht van vrouwen op arbeid te verzekeren, nemen de Staten die partij zijn bij dit Verdrag passende maatregelen om:

a. (...)

b. verlof wegens bevalling in te voeren met behoud van loon of met vergelijkbare sociale voorzieningen, zonder dat dit leidt tot verlies van de vroegere werkkring, de behaalde anciënniteit of de hun toekomende sociale uitkeringen.”

Toepasselijkheid op vrouwelijke zelfstandigen

Met betrekking tot de vraag of artikel 11, lid 2, sub b, van het VN-Vrouwenverdrag mede van toepassing is op vrouwelijke zelfstandigen, wordt als volgt overwogen.

Tijdens de procedure bij het [CEDAW](#) heeft de Staat beargumenteerd dat genoemde bepaling naar zijn aard slechts betrekking kan hebben op vrouwen werkzaam in loondienst. Vrouwelijke zelfstandigen verkeren volgens de Staat niet in een relatie van afhankelijkheid, en kunnen op een door hen zelf te bepalen tijdstip stoppen met werken en weer terugkeren na hun bevalling. De betreffende periode van verlof kunnen zij financieel overbruggen door besparingen of een particuliere verzekering.

Het CEDAW heeft als zijn oordeel uitgesproken dat niets in de tekst van de bepaling een zo enge interpretatie ondersteunt als voorgestaan door de Staat. Het CEDAW herinnert eraan dat in onderhandelingen met de Nederlandse regering altijd is uitgegaan van de toepasselijkheid van een aantal subonderdelen van artikel 11, waaronder artikel 11, lid 2, sub b, van het VN-Vrouwenverdrag, op zelfstandigen. Verder verwijst het CEDAW naar zijn *concluding observations* en naar zijn oordeel in de zaak Nguyen ([Communication No. 3/2004](#)), waarin is uitgegaan van toepasselijkheid van artikel 11, lid 2, sub b, van het VN-Vrouwenverdrag op vrouwelijke zelfstandigen.

Het Uvv ziet geen reden om het CEDAW te volgen in zijn standpunt over de toepasselijkheid van artikel 11, lid 2, sub b, van het VN-Vrouwenverdrag op zelfstandigen. Het Uvv voert aan dat de discriminatie en het verlies van werk die deze bepaling beoogt te voorkomen, slechts kan plaatsvinden door een werkgever. Volgens het Uvv heeft de vrouwelijke zelfstandige over deze aspecten volledig zelf de zeggenschap. Zij loopt niet het risico van de vrouw in loondienst waar de werkgever wegens huwelijk of moederschap de voorkeur kan geven aan een mannelijke of een ongehuwde, kinderloze vrouwelijke werknemer.

De Raad verwerpt dit standpunt van het Uvv. Inzichten van een internationaal comité op het gebied van de mensenrechten waarin een inhoudelijke interpretatie van een bepaling van het betreffende mensenrechtenverdrag tot uitdrukking wordt gebracht moeten, hoewel niet juridisch bindend, in het algemeen als een gezaghebbend oordeel worden aangemerkt, waaraan in procedures als de onderhavige bijzondere betekenis toekomt. Hieraan doet niet af de omstandigheid dat in het VN-Vrouwenverdrag aan het CEDAW

geen expliciet mandaat is toegekend tot interpretatie van de verdragsbepalingen. In de taken die wél aan het CEDAW zijn toegekend (toezicht en de behandeling van individuele klachten) ligt immers noodzakelijkerwijs een zekere bevoegdheid tot interpretatie besloten. Voorts wordt verwezen naar de reactie van de Staat aan het CEDAW van 19 september 2014, waarin de Staat tot uitdrukking heeft gebracht dat hij zich bewust is van het belang van het individuele klachtrecht en van een uniforme interpretatie van mensenrechten in zijn algemeenheid. Hieruit wordt afgeleid dat ook de Staat aan comités als het onderhavige een uniformerende en dus interpreterende taak toekent.

Ook overigens zijn geen zwaarwegende redenen aan te wijzen die afwijking van het onderhavige oordeel van het CEDAW kunnen rechtvaardigen. Aan het Uvw kan worden toegegeven dat het CEDAW niet alle door de Staat aangevoerde argumenten kenbaar in zijn afweging heeft betrokken. Daar staat tegenover dat het CEDAW zijn oordeel plaatst in de context van het doel van het verdrag en het integrale artikel 11. Het oordeel is in overeenstemming met eerdere jurisprudentie van het CEDAW en meer in het bijzonder met een uitspraak van het CEDAW in een eerdere individuele klachtprocedure ten opzichte van Nederland. Specifiek met betrekking tot de interpretatie van artikel 11, lid 2, sub b, van het VN-Vrouwenverdrag is verder van belang dat er diverse arbeidsverhoudingen anders dan in loondienst denkbaar zijn waarin, anders dan het Uvw betoogt, zwangerschap en bevalling wel degelijk tot discriminatie of uitsluiting van werk kunnen leiden. Te denken valt aan maatschaps- en andere samenwerkingsverbanden. Gelet op hetgeen is overwogen (...) wordt artikel 11, lid 2, sub b, van het VN-Vrouwenverdrag mede van toepassing geacht op vrouwelijke zelfstandigen.

Rechtstreekse werking? Strijd met artikel 11, lid 2, sub b, van het VN-Vrouwenverdrag? Vervolgens dient de vraag te worden beantwoord of artikel 11, lid 2, sub b, van het VN-Vrouwenverdrag zich leent voor een rechtstreekse toepassing door de rechter in de context van de onderhavige procedures.

Zoals ook door het CEDAW wordt erkend (par. 8.6 van het Oordeel), is het antwoord op de vraag of een verdragsbepaling direct toepasselijk is in een nationale rechtsorde, mede afhankelijk van de positie van verdragen binnen die rechtsorde. Daarmee is tevens gegeven dat het uiteindelijk de nationale rechter is die hierover oordeelt. Wel kan aan het oordeel van een internationaal comité op het gebied van de mensenrechten gezag toekomen bij de beantwoording van de vraag of een verdragsbepaling aan de verdragspartijen een inspanningsverplichting dan wel een resultaatsverplichting oplegt. In de visie van het CEDAW is artikel 11, lid 2, sub b, van het VN-Vrouwenverdrag direct toepasselijk.

De Hoge Raad heeft bij arrest van 1 april 2011 ([ECLI:NL:HR:2011:BP3044](#)) geoordeeld dat aan artikel 11, lid 2, sub b, van het VN-Vrouwenverdrag geen rechtstreekse werking toekomt.

Zoals de rechtbank Midden-Nederland heeft overwogen, heeft het leerstuk van de rechtstreekse werking sindsdien een ontwikkeling doorgemaakt. Deze rechtbank heeft de vraag naar de mogelijke rechtstreekse werking van artikel 11, lid 2, sub b, van het VN-Vrouwenverdrag terecht beoordeeld aan de hand van de overwegingen van de Hoge Raad in zijn arrest van 10 oktober 2014, ([ECLI:NL:HR:2014:2928](#), Rookverbodarrest), waarin als volgt wordt overwogen. Indien noch uit de tekst, noch uit de

totstandkomingsgeschiedenis volgt dat geen rechtstreekse werking van de verdragsbepaling is beoogd, is de inhoud van die bepaling beslissend. Het gaat erom of deze onvoorwaardelijk en voldoende nauwkeurig is om in de nationale rechtsorde zonder meer als objectief recht te worden toegepast. Indien het op grond van een verdragsbepaling in de nationale rechtsorde te bewerkstelligen resultaat onvoorwaardelijk is en voldoende nauwkeurig is omschreven, belet de enkele omstandigheid dat de wetgever of de overheid keuze- of beleidsvrijheid toekomt wat betreft de te nemen maatregelen ter verwezenlijking van dat resultaat, niet dat de bepaling rechtstreekse werking heeft. Of van die werking sprake is, hangt af van het antwoord op de vraag of de bepaling in de context waarin zij wordt ingeroepen, als objectief recht kan functioneren.

Zoals de Hoge Raad heeft overwogen in zijn arrest van 1 april 2011, volgt noch uit de tekst, noch uit de totstandkomingsgeschiedenis van artikel 11, lid 2, sub b, van het VN-Vrouwenverdrag dat geen rechtstreekse werking van deze bepaling is beoogd. Verder laat deze bepaling aan de wetgever of de overheid een ruime keuze- of beleidsvrijheid. Duidelijk is echter het met deze bepaling nagestreefde minimumresultaat, te weten dat voor iedere vrouw die – al dan niet in loondienst – inkomensvormende arbeid verricht, enige vorm van bevallingsverlof met behoud van (een zeker) inkomen open moet staan. Geoordeeld wordt dat de bepaling *in zoverre* geschikt is voor rechterlijke toepassing. Het feit dat het verdrag geen tijdpad noemt waarbinnen genoemd resultaat moet worden bereikt, doet hieraan in de omstandigheden van deze gedingen niet af. De Nederlandse regelgeving bevatte immers jaren vóór het tijdvak in geding reeds een regeling voor uitkeringen bij zwangerschap en bevalling voor zelfstandigen. In die situatie kan onduidelijkheid over de implementatietermijn niet in de weg staan aan rechtstreekse werking.

Geoordeeld wordt voorts dat de Staat zich, door afschaffing van de bestaande regeling zonder overgangsregeling en zonder vervangende regeling, niet heeft gehouden aan zijn verplichting om dit minimumresultaat te bereiken en te behouden. Uit de argumentatie van de Staat tijdens de procedure bij het CEDAW wordt afgeleid dat de Staat in 2004 in het gebrek aan draagvlak onder (belangenorganisaties van) zelfstandigen een klemmende reden heeft gezien voor intrekking van de WAZ en artikel 3:19 van de Wazo. Daarbij is ervan uitgegaan dat betrokkenen zichzelf hetzij door te sparen, hetzij door middel van een particuliere verzekering van inkomen konden voorzien bij zwangerschap en bevalling. Uit de memorie van toelichting bij het ontwerp van Wet einde toegang verzekering WAZ blijkt echter dat reeds ten tijde van de indiening van het wetsontwerp bij de Tweede Kamer duidelijk was dat particuliere verzekeraars als regel een wachttijd van twee jaar hanteerden voor uitkeringen bij zwangerschap en bevalling. De wetgever heeft het gelaten bij die constatering en geen overgangsregeling in het leven geroepen om aan deze lacune tegemoet te komen. Betrokkenen zijn allen binnen deze termijn van twee jaar na intrekking van artikel 3:19 van de Wazo bevallen. In de praktijk is gebleken dat het redelijkerwijs niet mogelijk was om (tegen een enigszins betaalbare premie) het risico van inkomensverlies bij zwangerschap en bevalling particulier af te dekken. Meer in het algemeen valt niet in te zien waarom de afschaffing van de WAZ noodzakelijkerwijs gepaard moest gaan met de afschaffing van artikel 3:19 van de Wazo.

In dit verband wordt opgemerkt dat voor enkele categorieën van vrouwen die anders dan in loondienst werkten, zoals alphahulpen, het recht op een zwangerschaps- en bevallingsuitkering is gehandhaafd.

Geconstateerd wordt dat de intrekking van artikel 3:19 (oud) van de Wazo zonder overgangsregeling en zonder vervangende regeling of compensatie, in strijd is met artikel 11, lid 2, sub b, van het VN-Vrouwenverdrag.

Gevolgen van deze strijdigheid

Artikel 11, lid 2, sub b, van het VN-Vrouwenverdrag dwingt slechts tot enige vorm van bevallingsverlof met behoud van (een zeker) inkomen, maar laat de modaliteiten daarvan volledig aan de verdragsstaten. De bestreden besluiten, gelezen in onderlinge samenhang met de brief van de Minister aan betrokkenen van 5 november 2014, leiden ertoe dat aan betrokkenen geen enkele vorm van bevallingsverlof met behoud van inkomen toekomt. Om die reden zijn deze besluiten in strijd met het recht.

Op grond van artikel 94 van de Grondwet moeten bepalingen waarvan de toepassing in strijd is met rechtstreeks werkende verdragsbepalingen, buiten toepassing worden gelaten. Gelet echter op de mate van beleidsruimte die artikel 11, lid 2, sub b, van het VN-Vrouwenverdrag aan de staten laat, wordt het momenteel nog prematuur geacht, hetzij de intrekking van artikel 3:19 (oud) van de Wazo, hetzij artikel VI van de Wet ZEZ onverbindend te achten en het Uvw opdracht te geven aan betrokkenen een uitkering toe te kennen op de voet van artikel 3:19 (oud) van de Wazo dan wel artikel 3:18 van de Wazo. Niet uit te sluiten is immers dat de Staat op een andere wijze aan haar verdragsverplichting jegens betrokkenen zal willen voldoen.

Aan het Uvw zal een termijn van zestien weken worden gegund om het ertoe te leiden dat aan de verdragsverplichting jegens betrokkenen wordt voldaan. (...)

[ECLI:NL:CRVB:2017:2461](https://www.eclis.nl/crvb/2017/2461)

De Centrale Raad van Beroep heeft bij deze uitspraak een [nieuwsbericht](#) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB2017, 663

MK CRvB, 11-07-2017 (publ. 24-07-2017), 16/95 PW

college van burgemeester en wethouders van Enschede.

PW 3 lid 3

PARTICIPATIEWET. GEZAMENLIJKE HUISHOUDING. WEERGAVE GESPREK TIJDENS HUISBEZOEK. Anders dan het college meent, kan van de weergave van het gesprek in de rapportage niet zonder meer worden uitgegaan. In dit geval bestaan onvoldoende waarborgen dat die weergave volledig en juist is. In dit verband komt, mede gelet op de consistente betwisting van de weergave in de rapportage door appellant, zwaarwegende betekenis toe aan het feit dat de rapportage niet op ambtseed is opgemaakt en niet is gebleken dat de weergave van het gesprek aan appellant en P is voorgelezen of ter lezing en/of ter

ondertekening aan hen zijn aangeboden. Daarbij komt dat de weergave van het gesprek pas zes dagen nadat dit gesprek heeft plaatsgevonden op schrift is gesteld. De overige feiten en omstandigheden die in de weergave van het gesprek zijn opgenomen zijn ontoereikend voor de conclusie dat in de te beoordelen periode sprake is geweest van wederzijdse zorg. Dit betekent dat van een gezamenlijke huishouding geen sprake was en dat het college de bijstand van appellant ten onrechte heeft ingetrokken.

[ECLI:NL:CRVB:2017:2503](#)

JnB2017, 664

MK CRvB, 11-07-2017 (publ. 24-07-2017), 16/2600 PW

college van burgemeester en wethouders van Opsterland.

PW 4 lid 1, 18, 21 aanhef en onder a

Wet hervorming kindregelingen (Stb. 2014, 227) XII lid 2

PARTICIPATIEWET. ALLEENSTAANDE OUDER-KOP (ALO-KOP).

OVERGANGSRECHT WET HERVORMING KINDREGELINGEN. Nu appellant reeds voor 31 december 2014 niet als alleenstaande ouder was aan te merken, omdat ook toen al geen sprake was van volledige zorg, slaagt de beroepsgrond van appellant dat het college het overgangsrecht, al dan niet gedeeltelijk, overeenkomstig had moeten toepassen, niet.

Het college heeft geen reden hoeven zien om in zijn geval met toepassing van artikel 18, eerste lid, van de PW de bijstand af te stemmen.

Terugvordering bijstand tot een bedrag van € 137,26, omdat het college de bijstand over deze maand ten onrechte heeft uitbetaald naar de vervallen norm voor een alleenstaande ouder. Het college heeft aan het bestreden besluit ten grondslag gelegd dat appellant geen alleenstaande ouder meer is omdat hij niet langer de volledige zorg voor een of meer tot zijn last komende kinderen heeft. In dit geval is er sprake van co-ouderschap. Raad: Anders dan appellant heeft betoogd, heeft het college hem op juiste gronden niet langer aangemerkt als alleenstaande ouder. Op grond van artikel 4, eerste lid, aanhef en onder b, van de PW, dat gelijkloidend is aan artikel 4, eerste lid, aanhef en onder b, van de WWB, kan van een alleenstaande ouder alleen sprake zijn als iemand de volledige zorg heeft voor een of meer tot zijn last komende kinderen. Die situatie deed zich bij appellant reeds vanaf mei 2014 niet voor, omdat appellant en zijn ex-partner afwisselend voor hun zoon zorgden. Dat appellant veel meer dan de helft van de zorg had voor zijn zoon, zoals hij heeft gesteld, maakt niet dat hij als alleenstaande ouder in de zin van de PW en het overgangsrecht van de Wet hervorming kindregelingen moet worden aangemerkt. Nu appellant reeds voor 31 december 2014 niet als alleenstaande ouder was aan te merken, omdat ook toen al geen sprake was van volledige zorg, slaagt de beroepsgrond van appellant dat het college het overgangsrecht, al dan niet gedeeltelijk, overeenkomstig had moeten toepassen, niet.

Appellant heeft voorts aangevoerd dat het college de bijstand van appellant met toepassing van artikel 18, eerste lid, van de PW had moeten afstemmen op de omstandigheden van appellant.

Ingevolge artikel 18, eerste lid, van de PW stemt het college de bijstand en de daaraan verbonden verplichtingen af op de omstandigheden, de mogelijkheden en de middelen van de belanghebbende. Deze bepaling geeft inhoud aan één van de uitgangspunten van de PW, te weten dat de bijstand wordt afgestemd op de feitelijke behoeften in het individuele geval. Volgens vaste rechtspraak is voor een dergelijke afstemming slechts plaats in zeer bijzondere situaties (zie bijvoorbeeld de uitspraak van 11 september 2012, [ECLI:NL:CRVB:2012:BX8450](#)). Deze rechtspraak heeft zijn gelding onder de PW behouden.

Het college heeft zich met juistheid op het standpunt gesteld dat het aan appellant zelf is om met zijn ex-partner afspraken te maken over de verdeling van het kindgebonden budget. De stelling dat appellant en zijn ex-partner niet tot een oplossing komen, maakt op zichzelf niet dat het college de zorgplicht heeft om appellant financieel te compenseren. Daarbij komt dat appellant niet heeft onderbouwd dat hij en zijn ex-partner geen afspraken zouden kunnen maken over de verdeling van het kindgebonden budget. Uit het door het college overgelegde mailbericht van de ex-partner van 16 juni 2016 blijkt juist dat zij met appellant is overeengekomen op welke wijze zij de besteding van het kindgebonden budget ten behoeve van hun zoon verantwoordt. Het college heeft dan ook, gelet op wat appellant heeft aangevoerd, geen reden hoeven zien om in zijn geval met toepassing van artikel 18, eerste lid, van de PW de bijstand af te stemmen. [ECLI:NL:CRVB:2017:2494](#)

JnB2017, 665

MK CRvB, 11-07-2017 (publ. 24-07-2017), 16/6229 PW

college van burgemeester en wethouders van Enschede.

PW 4 aanhef en onder c, 31 lid 1, 31 lid 2, 32 lid 1

Wet hervorming kindregelingen (Stb. 2014, 227)

PARTICIPATIEWET. KINDERALIMENTATIE. Het college heeft de door appellante ontvangen kinderalimentatie terecht op de bijstand van appellante in mindering gebracht.

Het college heeft de bijstand van appellante ingetrokken op de grond dat het inkomen van appellante, bestaande uit de WIA-uitkering en de partner- en kinderalimentatie die appellante ontving, boven de voor haar van toepassing zijnde bijstandsnorm uitkwam. Raad: Uit de totstandkomingsgeschiedenis van de Wet hervorming kindregelingen (Kamerstukken II 2012/2013, 33 716, nr. 3, blz. 34) blijkt dat de alleenstaande ouder als gezinshoofd de volledige zorg draagt voor de tot zijn last komende kinderen en dat de bijstand zowel voor paren met kinderen als voor alleenstaande ouders mede ten behoeve van het levensonderhoud van die kinderen wordt verstrekt. Kinderen hebben als gezinsleden geen zelfstandig recht op bijstand. Omdat de bijstand als gezinsbijstand wordt verstrekt dienen de middelen van alle gezinsleden in beginsel in aanmerking te worden genomen. Een voorbeeld hiervan is kinderalimentatie. Dit sluit aan bij het complementaire karakter van de bijstand.

Uit (...) volgt, zoals de Hoge Raad in het arrest van 10 juli 2016, [ECLI:NL:HR:2016:1138](#), heeft geconcludeerd, dat, anders dan appellante heeft betoogd, de bijstand van appellante mede ten behoeve van haar kinderen wordt verstrekt. De door appellante

ontvangen kinderalimentatie heeft het college dan ook terecht op de bijstand van appellante in mindering heeft gebracht. (...)

Aangevallen uitspraak bevestigd.

[ECLI:NL:CRVB:2017:2496](https://ecli.nl/crvb/2017/2496)

JnB2017, 666

CRvB, 11-07-2017 (publ. 25-07-2017), 16/4363 PW

college van burgemeester en wethouders van Groningen.

PW 58 lid 2

PARTICIPATIEWET. TERUGVORDERING IN VERBAND MET ERFENIS.

INTERINGSNORM. De Raad ziet geen aanleiding ten aanzien van de toepassing van artikel 58, eerste (thans tweede) lid, aanhef en onder f, ten eerste, van de Wet werk en bijstand (WWB, thans PW) anders te oordelen dan voorheen ten aanzien van de toepassing van het nagenoeg gelijklopende artikel 82, eerste lid, aanhef en onder a, van de Abw. Dit betekent dat de rechtspraak ten aanzien van dat artikel van de Abw ook onder de werking van de WWB (thans PW) zijn gelding heeft behouden. De rechtbank heeft daarom terecht geoordeeld dat het college niet gehouden was in het kader van de terugvordering rekening te houden met een fictieve interingsnorm van anderhalf maal de bijstandsnorm.

[ECLI:NL:CRVB:2017:2550](https://ecli.nl/crvb/2017/2550)

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding

JnB2017, 667

MK Rechtbank Rotterdam, 21-07-2017, ROT 17/3161

minister van Veiligheid en Justitie, verweerder.

Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) 6, 8

Vierde Protocol bij het EVRM 2 lid 3

Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding (Twbmt) 2

TIJDELIJKE WET BESTUURLIJKE MAATREGELEN TERRORISMEBESTRIJDING.

Gebiedsverbod en meldplicht. Geen reden om artikel 2 van de Twbmt onverbindend te verklaren. Geen strijd met het rechtzekerheidsbeginsel en geen 'criminal charge'. Verweerder heeft het vanuit het oogpunt van de nationale veiligheid in redelijkheid noodzakelijk kunnen achten maatregelen op te leggen. Geen schending van artikel 8 EVRM. Wel sprake van inbreuk op artikel 2, derde lid, van het Vierde Protocol bij het EVRM, maar inbreuk is bij wet voorzien, heeft een legitiem doel, is noodzakelijk en proportioneel. De uitvoering van het gebiedsverbod is onzorgvuldig geweest. In de MvT staat vermeld dat de omschrijving van het gebied waarin de persoon zich niet mag

bevinden zodanig helder moet zijn dat daarover geen misverstanden kunnen ontstaan. Daaraan voldoet het bestreden besluit niet.

[ECLI:NL:RBROT:2017:5500](https://ecli.nl/RBROT:2017:5500)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet bescherming persoonsgegevens

JnB2017, 668

MK ABRS, 26-07-2017, 201507913/1/A3

staatssecretaris van Financiën.

Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) 8

Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) 1, 8, 35, 36, 43

Algemene wet inzake rijksbelastingen 11, 20

WET BESCHERMING PERSOONSgegevens. ANPR [Automatic Number Plate Recognition]-gegevens zijn persoonsgegevens in de zin van de Wbp. Het verzamelen en gebruiken van de ANPR-gegevens door de Belastingdienst berust niet op een toereikende wettelijke grondslag. Afdeling sluit zich aan bij het arrest van de Hoge Raad van 24-02-2017, [ECLI:NL:HR:2017:288](https://ecli.nl/HR:2017:288), dat het verzamelen, vastleggen, bewerken, bewaren en gebruiken van de ANPR-gegevens een voldoende precieze wettelijke grondslag behoeft, aangezien daardoor het privéleven van de betrokkenen wordt geraakt.

[Gedeeltelijke afwijzing] verzoek van [appellant] om verstrekking van hem betreffende persoonsgegevens die de Belastingdienst heeft verwerkt, en [afwijzing] [...] verzoek om deze gegevens te verwijderen [...].

[...] [appellant] heeft op grond van artikel 35 van de [...] Wbp verzocht om verstrekking van de gegevens betreffende het hem ter beschikking gestelde motorrijtuig met kenteken [...-...-...], die zijn gebaseerd op foto's gemaakt met camera's van het Korps landelijke politiediensten [...hierna: de politie] die zijn voorzien van 'Automatic Number Plate Recognition'. De camera's zijn opgesteld op diverse plaatsen op doorgaande wegen. Met de camera's worden foto's gemaakt van de voertuigen die zich daar over de weg verplaatsen. Aan de foto's worden vervolgens gegevens ontleend, te weten het kenteken van het voertuig en de plaats, de datum en het tijdstip van de foto. Zowel de politie als de Belastingdienst krijgt de beschikking over deze gegevens (hierna: ANPR-gegevens). De Belastingdienst filtert de aldus door haar verkregen gegevens, in die zin dat alleen de gegevens die fiscaal van belang worden geacht, gedurende een aantal jaren bewaard blijven. De overige gegevens worden door de Belastingdienst direct verwijderd.

[...] Bij de beoordeling of gegevens als persoonsgegevens in de zin van de Wbp moeten worden aangemerkt is van belang of de gegevens alleen of in combinatie met andere gegevens zo kenmerkend zijn voor een natuurlijke persoon dat deze daarmee kan worden geïdentificeerd. Daarbij mogen alle middelen worden betrokken waarvan mag worden aangenomen dat zij redelijkerwijs door de verantwoordelijke of enig ander persoon zijn in te zetten om tot die identificatie te komen.

Naar de staatssecretaris heeft uiteengezet, zijn de ANPR-gegevens eerst door middel van nader onderzoek door de Belastingdienst te herleiden tot de identiteit van een bepaalde persoon. Dat onderzoek wordt alleen gedaan wanneer dat fiscaal relevant is.

Dit laat echter de mogelijkheid onverlet dat met de ANPR-gegevens van een op naam van een rechtspersoon geregistreerd motorrijtuig de natuurlijke persoon aan wie het motorrijtuig ter beschikking is gesteld wordt geïdentificeerd. Gelet hierop zijn deze gegevens persoonsgegevens in de zin van de Wpb.

[...] [appellant] betoogt, samengevat weergegeven, dat een wettelijke basis voor de verwerking van de ANPR-gegevens door de Belastingdienst ontbreekt en de gegevens daarom dienen te worden verwijderd.

Ter zitting heeft de gemachtigde van de staatssecretaris desgevraagd bevestigd dat, zoals [appellant] heeft gesteld, gedurende de gehele periode hier van belang de hiervoor onder 1. vermelde foto's rechtstreeks naar de Belastingdienst zijn geleid. De Belastingdienst heeft derhalve zelfstandig, zonder tussenkomst van de politie, de ANPR-gegevens verzameld.

Voorts is tussen partijen niet in geschil dat door het systematisch verzamelen, vastleggen, bewerken, jarenlang bewaren en het gebruik van de ANPR-gegevens, waarbij het doel is dat de Belastingdienst aan de hand van een analyse van de gegevens per voertuig een beeld krijgt van de verplaatsingen daarvan gedurende een jaar, inmenging plaatsvindt in het privéleven van de betrokkenen van wie de gegevens worden bewaard, zoals [appellant].

Zoals volgt uit overweging 2.3.4 van het arrest van de Hoge Raad van 24 februari 2017, [ECLI:NL:HR:2017:288](#), waarbij de Afdeling zich aansluit, behoeft het verzamelen, vastleggen, bewerken, bewaren en gebruiken van de ANPR-gegevens een voldoende precieze wettelijke grondslag, aangezien daardoor het privéleven van de betrokkenen wordt geraakt. [...]

[...]

Met de Hoge Raad is de Afdeling van oordeel dat de door de staatssecretaris in het besluit [op bezwaar] [...] genoemde algemene taakstelling van de Belastingdienst, waarmee kennelijk wordt gedoeld op artikel 2, lid 1, van de Uitvoeringsregeling Belastingdienst 2003, geen voldoende precieze wettelijke grondslag in vorenbedoelde zin oplevert.

Dat artikel bepaalt immers slechts in algemene zin dat de Belastingdienst is belast met de heffing en invordering van rijksbelastingen. Er is ook geen andere wettelijke bepaling, [...], die een voldoende precieze wettelijke grondslag verschaft voor de gevolgde handelwijze. [...]

Het verzamelen en gebruiken van de ANPR-gegevens door de Belastingdienst berust derhalve niet op een toereikende wettelijke grondslag. De ANPR-gegevens over de periode 2010 tot en met 2012, die reeds aan [appellant] zijn verstrekt, dienen daarom te worden verwijderd.

[...] Gelet op het vorenstaande slaagt ook het betoog van [appellant] dat de staatssecretaris ten onrechte in verband met het gebruik voor fiscale controledoeleinden heeft geweigerd de ANPR-gegevens van de periode na 2012 te verstrekken. De

staatssecretaris dient de ANPR-gegevens aan [appellant] te verstrekken alvorens deze te verwijderen. [...]

[ECLI:NL:RVS:2017:2008](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Asiel

JnB2017, 669

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Middelburg, 18-07-2017, NL17.3722

staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Vw 2000 30a c

Richtlijn 2013/32/EU 38

Vb 2000 3.106a

VV 2000 3.37e

ASIEL. Verweerder heeft onvoldoende onderzocht of Bosnië-Herzegovina voor Gülen-aanhangers als veilig derde land kan worden aangemerkt.

Ter zitting is het volgende tussen partijen vast komen te staan. Eiser is Gülen-aanhanger en vanwege zijn werkzaamheden als journalist ook als zodanig bekend bij zowel de Bosnische als de Turkse autoriteiten. Om de geldigheid van zijn huidige verblijfsvergunning in Bosnië-Herzegovina, die op 29 juli 2017 verloopt, te kunnen verlengen, dient eiser een antecedentenverklaring aan te vragen bij de Turkse ambassade in Bosnië-Herzegovina. Gelet op wat algemeen bekend is over de positie van Gülen-aanhangers in Turkije sinds de coupoging, kan niet van eiser verlangd worden dat hij zich wendt tot de Turkse autoriteiten. Eiser zal dus aangewezen zijn op het indienen van een asielaanvraag in Bosnië-Herzegovina. Verder is niet langer in geschil dat eiser toegang zal krijgen tot Bosnië-Herzegovina, omdat hij geen visum nodig heeft om het land in te kunnen reizen.

Gelet op artikel 3.106a, eerste lid, van het Vreemdelingenbesluit 2000 dient verweerder op grond van alle relevante feiten en omstandigheden te onderzoeken of in het geval van eiser sprake is van een veilig derde land. In het geval van eiser is met name van belang of Bosnië-Herzegovina het beginsel van non-refoulement naleeft met betrekking tot Gülen-aanhangers. De openbare bronnen die verweerder heeft gebruikt ter onderbouwing van zijn standpunt dat Bosnië-Herzegovina in het geval van eiser als veilig derde land kan worden aangemerkt, dateren van vóór de coupoging in Turkije en hebben geen betrekking op de positie van Gülen-aanhangers in Bosnië-Herzegovina en de banden tussen de Bosnische en Turkse autoriteiten. De rechtbank is reeds daarom van oordeel dat verweerder onvoldoende heeft onderzocht of Bosnië-Herzegovina voor eiser als veilig derde land kan worden aangemerkt. Verweerder heeft zich ten onrechte op het standpunt gesteld dat het aan eiser is om aannemelijk te maken dat Bosnië-Herzegovina hem, in strijd met het beginsel van non-refoulement, zal terugsturen naar Turkije.

[ECLI:NL:RBDHA:2017:8117](https://ecli.nl/RBDHA:2017:8117)

JnB2017, 670

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Arnhem, 13-07-2017, AWB 17/865

staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Vw 2000 30a c

Richtlijn 2013/32/EU 33, 38

Vb 2000 3.106a

VV 2000 3.37e

ASIEL. Verweerder heeft onvoldoende onderbouwd dat Koeweit als veilig derde land kan worden aangemerkt. Een extensieve interpretatie, dat ook in de situatie dat een non-gouvernementele organisatie zoals UNHCR in een derde land zich bezighoudt met statusdeterminatie is voldaan aan de voorwaarde dat een 'ander land' onderzoekt of bescherming moet worden geboden, verdraagt zich niet met Richtlijn 2013/32.

Niet in geschil is dat de wetgeving in Koeweit niet voorziet in de mogelijkheid om een vluchtelingenstatus te verzoeken. De rechtbank begrijpt het standpunt van verweerder aldus dat het ontbreken van deze mogelijkheid niet in de weg staat aan de aanmerking van Koeweit als veilig derde land, omdat eiser zich in Koeweit voor bescherming kan wenden tot de UNHCR en de autoriteiten van Koeweit de uitkomst van deze beoordeling zullen respecteren.

De rechtbank volgt dit standpunt niet. Op grond van artikel 10, tweede lid, van Richtlijn 2013/32 dienen lidstaten als hoofdregel te onderzoeken of een persoon die om internationale bescherming verzoekt als vluchteling kan worden aangemerkt en, zo niet, of hij voor subsidiaire bescherming in aanmerking komt. Lidstaten kunnen van deze verplichting in sommige gevallen afwijken, bijvoorbeeld indien het verzoek niet-ontvankelijk kan worden verklaard omdat de vreemdeling afkomstig is uit een veilig derde land (artikel 33 van Richtlijn 2013/32). In punt 43 van de preambule van Richtlijn 2013/32 staat voor zover hier relevant vermeld dat lidstaten alle verzoeken moeten onderzoeken op de inhoud, behoudens andere bepalingen in deze Richtlijn, met name indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat een ander land het onderzoek zal doen. Richtlijn 2013/32 maakt hiermee een uitzondering op de hoofdregel dat de lidstaat het verzoek op inhoud dient te onderzoeken. Een extensieve interpretatie en toepassing van het begrip veilig derde land ligt daarom niet in de rede (vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 18 februari 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:627](https://ecli.nl/RVS:2014:627), rechtsoverweging 10.2, in samenhang gelezen met punt 7.11 van de conclusie van staatsraad advocaat-generaal mr. L.A.D. Keus van 12 november 2013, [ECLI:NL:RVS:2013:1882](https://ecli.nl/RVS:2013:1882), in de zaak die heeft geleid tot die uitspraak).

Verweerders interpretatie van artikel 3.106a, eerste lid, aanhef en onder e, van het Vb 2000 komt er op neer dat ook in de situatie dat een non-gouvernementele organisatie zoals UNHCR in een derde land zich bezighoudt met statusdeterminatie is voldaan aan de voorwaarde uit Richtlijn 2013/32 dat een 'ander land' onderzoekt of bescherming moet worden geboden. Een dergelijke extensieve interpretatie verdraagt zich niet met Richtlijn 2013/32. Uit de bewoordingen in de preambule volgt juist dat het de bedoeling is

geweest van de uniewetgever dat de autoriteiten van dit derde land dit onderzoek moeten verrichten.

Daarbij komt dat uit de door verweerder ingeroepen stukken onvoldoende blijkt wat de reikwijdte is van de door Koeweit geboden bescherming na statusdeterminatie door de UNHCR. Dat de UNHCR in Koeweit is belast met statusdeterminatie betekent niet zonder meer dat de Koeweitse autoriteiten, aan degenen die door het UNHCR als vluchteling zijn aangemerkt, bescherming overeenkomstig het Vluchtelingenverdrag zullen bieden. Daarnaast heeft verweerder niet deugdelijk gemotiveerd wat onder 'bescherming overeenkomstig het Vluchtelingenverdrag' dient te worden verstaan. Dat deze in artikel 3.106a, eerste lid, aanhef en onder e, van het Vb 2000 bedoelde bescherming niet verder gaat dan de bescherming tegen indirect refoulement, zoals verweerder ter zitting heeft gesteld, ligt niet voor de hand nu daarmee dit onderdeel van de bepaling geen andere betekenis zou hebben dan artikel 3.106a, eerste lid, aanhef en onder c en d, van het Vb 2000. Verweerder heeft daarom onvoldoende gemotiveerd waarom is voldaan aan het wettelijke vereiste van artikel 3.106a, eerste lid, aanhef en onder e, van het Vb 2000. Gelet op het cumulatieve karakter van artikel 3.106a, eerste lid, van het Vb 2000 heeft verweerder daarom onvoldoende onderbouwd dat Koeweit als veilig derde land kan worden aangemerkt en zal de rechtbank de beoordeling van overige beroepsgronden onbesproken laten.

[ECLI:NL:RBDHA:2017:8484](https://www.ecli.nl/nl/RBDHA:2017:8484)

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB2017, 671

MK ABRS, 24-07-2017, 201608411/1/V1

staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Richtlijn 2003/86/EG 5

Vw 2000 16 lid 1 a i, 17 lid 1 g

Vb 3.71, 3.77

GEZINSHERENIGINGSRICHTIJK. Het antwoord op de vraag of en op welke gronden de staatssecretaris een mogelijke toekomstige mvv-aanvraag van de vreemdeling afwijst, is geen omstandigheid die de staatssecretaris bij zijn belangenafweging in het kader van artikel 8 van het EVRM heeft moeten betrekken. Dit neemt niet weg dat de staatssecretaris bij zijn beoordeling of de vreemdeling zich in een uitzichtloze situatie bevindt die tot vrijstelling van het mvv-vereiste moet leiden, niet ten onrechte belang heeft gehecht aan de omstandigheid dat niet uitgesloten is dat gezinshereniging in Nederland in de toekomst mogelijk is. Dit doet echter niet af aan de volledigheid van de door de staatssecretaris verrichte toets aan artikel 8 van het EVRM.

De staatssecretaris heeft de huidige aanvraag van de vreemdeling afgewezen omdat zij niet beschikt over een geldige machtiging tot voorlopig verblijf (hierna: mvv). De staatssecretaris heeft zich op het standpunt gesteld dat die afwijzing niet in strijd is met

artikel 8 van het EVRM. In hoger beroep is in geschil of de staatssecretaris alle relevante feiten en omstandigheden heeft betrokken bij de belangenafweging die hij in dit kader heeft verricht. [...]

De Afdeling begrijpt de [...] overweging van de rechtbank aldus dat de staatssecretaris bij zijn belangenafweging had moeten betrekken dat hij aan de vreemdeling krachtens artikel 3.77, zevende lid, van het Vb 2000 gedurende een bepaalde periode geen mvv zal verlenen, omdat hij aanvragen om verlening van een mvv volgens zijn beleid afwijst indien een vreemdeling in een eerdere procedure onjuiste gegevens heeft verstrekt dan wel gegevens heeft achtergehouden en sindsdien nog geen ononderbroken periode van ten minste vijf jaren buiten Nederland heeft verbleven. De Afdeling wijst er op dat zij in haar uitspraak van 26 april 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:1109](#) heeft geoordeeld dat artikel 3.77, zevende lid, van het Vb 2000 onverbindend is wegens strijd met artikel 16 van de richtlijn 2003/86/EG (PB 2003 L 251; hierna: de Gezinsherenigingsrichtlijn). De rechtbank heeft overigens met deze overweging niet onderkend dat de staatssecretaris met zijn beoordeling of de uitzetting van de vreemdeling verenigbaar is met artikel 8 van het EVRM, een volledige toets aan die bepaling heeft verricht. Het antwoord op de vraag of en op welke gronden de staatssecretaris een mogelijke toekomstige mvv-aanvraag van de vreemdeling afwijst, is geen omstandigheid die de staatssecretaris bij zijn belangenafweging in het kader van artikel 8 van het EVRM heeft moeten betrekken. Dit neemt niet weg dat de staatssecretaris bij zijn beoordeling of de vreemdeling zich in een uitzichtloze situatie bevindt die tot vrijstelling van het mvv-vereiste moet leiden, niet ten onrechte belang heeft gehecht aan de omstandigheid dat niet uitgesloten is dat gezinshereniging in Nederland in de toekomst mogelijk is. Dit doet echter niet af aan de volledigheid van de door de staatssecretaris verrichte toets aan artikel 8 van het EVRM. [ECLI:NL:RVS:2017:1986](#)

JnB2017, 672

HvJEU, 26-07-2017, C-670/16

Tsegezab Mengesteab tegen Bundesrepublik Deutschland

Verordening (EU) nr. 604/2013 20, 21 lid 1, 27

DUBLINVERORDENING. Een verzoeker om internationale bescherming kan zich er op beroepen dat de termijn voor een overnameverzoek is verstreken, zelfs wanneer de aangezochte lidstaat bereid is om deze verzoeker over te nemen. Een overnameverzoek kan niet geldig worden ingediend meer dan drie maanden na de indiening van het verzoek om internationale bescherming, zelfs wanneer overnameverzoek minder dan twee maanden na de ontvangst van een Eurodac-treffer in de zin van die bepaling wordt ingediend. Een verzoek om internationale bescherming wordt geacht te zijn ingediend wanneer een door een overheidsinstantie opgesteld document dat geldt als bewijs dat een derdelander om internationale bescherming heeft verzocht, is ontvangen door de instantie die is belast met de uitvoering van de verplichtingen die uit genoemde verordening voortvloeien en in voorkomend geval ook wanneer alleen de belangrijkste inlichtingen in een dergelijk

document, maar niet het document zelf of een afschrift daarvan, door die instantie zijn ontvangen.

Het Hof (Grote kamer) verklaart voor recht:

- 1) Artikel 27, lid 1, van verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend, gelezen in het licht van overweging 19 van die verordening, moet aldus worden uitgelegd dat een verzoeker om internationale bescherming zich er in het kader van een rechtsmiddel tegen een jegens hem genomen overdrachtsbesluit op kan beroepen dat de termijn in artikel 21, lid 1, van genoemde verordening is verstreken, en dit zelfs wanneer de aangezochte lidstaat bereid is om deze verzoeker over te nemen.
- 2) Artikel 21, lid 1, van verordening nr. 604/2013 moet aldus worden uitgelegd dat een verzoek tot overname niet geldig meer dan drie maanden na de indiening van het verzoek om internationale bescherming kan worden ingediend, zelfs wanneer dit verzoek tot overname minder dan twee maanden na de ontvangst van een Eurodac-treffer in de zin van die bepaling wordt ingediend.
- 3) Artikel 20, lid 2, van verordening nr. 604/2013 moet aldus worden uitgelegd dat een verzoek om internationale bescherming wordt geacht te zijn ingediend wanneer een door een overheidsinstantie opgesteld document dat geldt als bewijs dat een derdelander om internationale bescherming heeft verzocht, is ontvangen door de instantie die is belast met de uitvoering van de verplichtingen die uit genoemde verordening voortvloeien en in voorkomend geval ook wanneer alleen de belangrijkste inlichtingen in een dergelijk document, maar niet het document zelf of een afschrift daarvan, door die instantie zijn ontvangen.

[ECLI:EU:C:2017:587](https://eur-lex.europa.eu/eli/c/2017/587)

Bij dit arrest is een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB2017, 673

HvJEU, 26-07-2017, C-646/16 (Khadija Jafari en Zainab Jafari tegen Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl)

Verordening (EU) nr. 604/2013 12, 13 lid 1

DUBLINVERORDENING. Het feit dat de autoriteiten van een eerste lidstaat die zich geconfronteerd zien met de aankomst van een buitengewoon groot aantal derdelanders die door deze lidstaat willen reizen om in een andere lidstaat een verzoek om internationale bescherming in te dienen, moet niet worden beschouwd als „visum” in de zin artikel 12 van de Dublinverordening. Sprake van illegale overschrijding van een buitengrens.

Het Hof (Grote kamer) verklaart voor recht:

- 1) Artikel 12 van verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale

bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend, gelezen in samenhang met artikel 2, onder m), van die verordening, moet aldus worden uitgelegd dat het feit dat de autoriteiten van een eerste lidstaat die zich geconfronteerd zien met de aankomst van een buitengewoon groot aantal onderdanen van derde landen die door deze lidstaat willen reizen om in een andere lidstaat een verzoek om internationale bescherming in te dienen, dulden dat dergelijke onderdanen het grondgebied binnenkomen hoewel zij niet voldoen aan de voorwaarden voor binnenkomst die deze eerste lidstaat in beginsel oplegt, niet moet worden beschouwd als „visum” in de zin van dat artikel 12.

2) Artikel 13, lid 1, van verordening nr. 604/2013 moet aldus worden uitgelegd dat een onderdaan van een derde land wiens binnenkomst wordt geduld door de autoriteiten van een eerste lidstaat die zich geconfronteerd zien met de aankomst van een buitengewoon groot aantal derdelanders die door deze lidstaat willen reizen om in een andere lidstaat een verzoek om internationale bescherming in te dienen, zonder te voldoen aan de voorwaarden voor binnenkomst die deze eerste lidstaat in beginsel oplegt, moet worden geacht de grens van die eerste lidstaat „op illegale wijze te hebben overschreden” in de zin van die bepaling.

[ECLI:EU:C:2017:586](https://eur-lex.europa.eu/eli/c/2017/586)

JnB2017, 674

HvJEU, 26-07-2017, C-490/16 (A.S. tegen Republiek Slovenië)

Verordening (EU) nr. 604/2013 7 lid 2, 13 lid 1, 27 lid 1 lid 3, 29 lid 1 lid 2

DUBLINVERORDENING. Het aanwenden van een rechtsmiddel tegen een overdrachtsbesluit, heeft geen invloed op de berekening van de termijn van twaalf maanden na de datum van illegale grensoverschrijding (waarna de verantwoordelijkheid van die lidstaat eindigt). Het feit dat een rechtsmiddel tegen het overdrachtsbesluit wordt aangewend, impliceert dat de termijn van zes maanden om de overdracht uit te voeren pas ingaat vanaf de definitieve beslissing op dat rechtsmiddel, ook wanneer de geadieerde rechter heeft beslist het Hof een verzoek om een prejudiciële beslissing voor te leggen, voor zover dat rechtsmiddel overeenkomstig artikel 27, lid 3, van de Dublinverordening opschortende werking heeft.

Het Hof (Grote kamer) verklaart voor recht:

1) Artikel 27, lid 1, van verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend, gelezen in het licht van overweging 19 ervan, moet aldus worden uitgelegd dat een verzoeker om internationale bescherming zich in het kader van een rechtsmiddel dat hij heeft aangewend tegen een jegens hem genomen overdrachtsbesluit, kan beroepen op de onjuiste toepassing van het in artikel 13, lid 1, van deze verordening genoemde verantwoordelijkheids criterium dat verband houdt met het illegaal overschrijden van de grens van een lidstaat.

2) Artikel 13, lid 1, van verordening nr. 604/2013 moet aldus worden uitgelegd dat een onderdaan van een derde land wiens binnenkomst wordt geduld door de autoriteiten van een eerste lidstaat die zich geconfronteerd zien met de aankomst van een buitengewoon groot aantal derdelanders die door deze lidstaat willen reizen om in een andere lidstaat een verzoek om internationale bescherming in te dienen, zonder te voldoen aan de door deze eerste lidstaat in beginsel opgelegde voorwaarden voor binnenkomst, moet worden geacht de grens van die eerste lidstaat „op illegale wijze te hebben overschreden” in de zin van die bepaling.

3) Artikel 13, lid 1, tweede volzin, van verordening nr. 604/2013, gelezen in samenhang met artikel 7, lid 2, ervan, moet aldus worden uitgelegd dat het feit dat een rechtsmiddel wordt aangewend tegen het overdrachtsbesluit, geen invloed heeft op de berekening van de termijn van dat artikel 13, lid 1.

Artikel 29, leden 1 en 2, van deze verordening moet aldus worden uitgelegd dat het feit dat een dergelijk rechtsmiddel wordt aangewend, impliceert dat de in deze bepalingen gestelde termijn pas ingaat vanaf de definitieve beslissing op dat rechtsmiddel, ook wanneer de geadieerde rechter heeft beslist het Hof een verzoek om een prejudiciële beslissing voor te leggen, voor zover dat rechtsmiddel overeenkomstig artikel 27, lid 3, van diezelfde verordening opschortende werking heeft.

[ECLI:EU:C:2017:585](https://eur-lex.europa.eu/eli/c/2017/585)

Bij deze arresten is een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB2017, 675

HvJEU, 26-07-2017, C-348/16

Moussa Sacko tegen Commissione Territoriale per il riconoscimento della Protezione internazionale di Milano

Richtlijn 2013/32/EU 12, 14, 31, 46

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie 47

PROCEDURERICHTLIJN. Recht op effectieve rechterlijke bescherming.

Rechtsmiddel tegen een beslissing houdende afwijzing van een verzoek om internationale bescherming. Mogelijkheid voor de rechter om uitspraak te doen zonder de verzoeker te horen.

Het Hof (Tweede kamer) verklaart voor recht:

Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013

betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming – met name de artikelen 12, 14, 31 en 46 ervan, gelezen in het licht van artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie – moet aldus worden uitgelegd dat zij er niet aan in de weg staat dat de nationale rechter bij wie een rechtsmiddel is ingesteld tegen de beslissing houdende afwijzing van een kennelijk ongegrond verzoek om internationale bescherming, dat rechtsmiddel verwerpt zonder de verzoeker te horen, wanneer de feitelijke omstandigheden geen ruimte laten voor enige twijfel over de gegrondheid van die beslissing, op voorwaarde dat de verzoeker tijdens de procedure in eerste aanleg overeenkomstig artikel 14 van die richtlijn in de gelegenheid is gesteld persoonlijk te worden gehoord over zijn verzoek om

internationale bescherming, en dat het verslag of de schriftelijke weergave van dit persoonlijke onderhoud, zo dit heeft plaatsgevonden, overeenkomstig artikel 17, lid 2, van die richtlijn aan het dossier is toegevoegd, alsmede op voorwaarde dat de rechter bij wie het rechtsmiddel is ingesteld, een dergelijk gehoor kan gelasten indien hij dit nodig acht voor het in artikel 46, lid 3, van die richtlijn bedoelde volledige en ex nunc onderzoek van zowel de feitelijke als de juridische gronden.

[ECLI:EU:C:2017:591](#)

JnB2017, 676

HvJEU, 26-07-2017, C-225/16

Mossa Ouhrami

Richtlijn 2008/115/EG 11 lid 2

TERUGKEERRICHTLIJN. Inreisverbod dat is vastgesteld vóór de inwerkingtreding van richtlijn 2008/115/EG en dat betrekking heeft op een langere duur dan die welke is vastgelegd in die richtlijn. Begintijdstip van de periode waarin het inreisverbod geldt is het tijdstip waarop de betrokkene het grondgebied van de lidstaten daadwerkelijk heeft verlaten.

Het Hof (Tweede kamer) verklaart voor recht:

Artikel 11, lid 2, van richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven, moet aldus worden uitgelegd dat de duur van het inreisverbod als bedoeld in deze bepaling, die in principe niet meer dan vijf jaar bedraagt, moet worden berekend vanaf het tijdstip waarop de betrokkene het grondgebied van de lidstaten daadwerkelijk heeft verlaten.

[ECLI:EU:C:2017:590](#)

JnB2017, 677

HvJEU, Conclusie A-G Bot, 26-07-2017, C-643/15 en C-647/15

Slowaakse Republiek, Hongarije tegen Raad van de Europese Unie

Besluit (EU) 2015/1601

VWEU 68, 80, 78 lid 3, 289 lid 3, 293

VEU 15 lid 1

DUBLINVERORDENING. Advocaat-generaal Bot geeft het Hof in overweging te oordelen dat het de door Slowakije en Hongarije aanhangige beroepen tegen het mechanisme van tijdelijke herplaatsing van asielzoekers afwijst. De maatregel is een evenredig middel om Griekenland en Italië in staat te stellen om te gaan met de impact van de migratiecrisis in 2015.

Met hun beroepen verzoeken de Slowaakse Republiek (C-643/15) en Hongarije (C-647/15) om nietigverklaring van besluit (EU) 2015/1601 van de Raad van 22 september 2015 tot vaststelling van voorlopige maatregelen op het gebied van internationale bescherming ten gunste van Italië en Griekenland.

De Raad van de Europese Unie heeft dit besluit vastgesteld op basis van artikel 78, lid 3, VWEU, dat het volgende bepaalt: „Indien een of meer lidstaten ten gevolge van een

plotselinge toestroom van onderdanen van derde landen in een noodsituatie terechtkomen, kan de Raad op voorstel van de [Europese] Commissie voorlopige maatregelen ten gunste van de betrokken lidstaat of lidstaten vaststellen. De Raad besluit na raadpleging van het Europees Parlement.”

Dat besluit is genomen in de context van de migratiecrisis waarmee de Europese Unie vanaf 2014 werd geconfronteerd en die in de loop van 2015 – met name in de maanden juli en augustus – is verhevigd, en van de catastrofale humanitaire situatie die deze crisis met name heeft teweeggebracht in de lidstaten in de frontlinie, zoals de Italiaanse Republiek en de Helleense Republiek, die werden geconfronteerd met een massale instroom van migranten uit derde landen zoals de Arabische Republiek Syrië, de Islamitische Republiek Afghanistan, de Republiek Irak en de Staat Eritrea.

Om het hoofd te bieden aan deze migratiecrisis en aan de hiermee gepaard gaande druk op de asielstelsels van de Italiaanse Republiek en van de Helleense Republiek voorziet het bestreden besluit in de herplaatsing van 120 000 personen die duidelijk internationale bescherming nodig hebben, over een periode van twee jaar vanuit die twee lidstaten naar de overige lidstaten. Dit besluit heeft twee bijlagen met de verdeling – tijdens de eerste fase – van 66 000 personen die herplaatst moeten worden vanuit Italië (quotum van 15 600) en vanuit Griekenland (quotum van 50 400) op basis van verplichte toewijzingen aan elke lidstaat.

Artikel 2, onder e), van het bestreden besluit definieert het begrip herplaatsing als „de overdracht van een verzoeker van het grondgebied van de lidstaat die volgens de criteria van hoofdstuk III van verordening (EU) nr. 604/2013 verantwoordelijk is voor de behandeling van diens verzoek om internationale bescherming, naar het grondgebied van de lidstaat van herplaatsing”. Laatstgenoemde lidstaat is overeenkomstig artikel 2, onder f), van het bestreden besluit „de lidstaat die verantwoordelijk wordt voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming in de zin van [de Dublin-III-verordening] van een verzoeker, nadat deze op het grondgebied van die lidstaat is herplaatst”.

Het mechanisme van tijdelijke herplaatsing waarin het bestreden besluit voorziet, komt bovenop andere maatregelen die op Unieniveau zijn getroffen om het hoofd te bieden aan de migratiecrisis, waaronder het Europese „hervestigingsprogramma” van 22 504 personen die internationale bescherming nodig hebben, dat op 20 juli 2015 in de vorm van een „resolutie” tussen de lidstaten en de geassocieerde Dublinstaten is overeengekomen, en besluit (EU) 2015/1523 van de Raad van 14 september 2015(6), dat voorziet in de herplaatsing vanuit Griekenland en Italië over een periode van twee jaar van 40 000 personen die duidelijk internationale bescherming nodig hebben, naar de andere lidstaten op basis van een verdeling waarover consensus is bereikt.

Conclusie

Gelet op een en ander geef ik het Hof in overweging te oordelen als volgt:

1) De beroepen van de Slowaakse Republiek en Hongarije worden verworpen.

[ECLI:EU:C:2017:618](https://eur-lex.europa.eu/eli/c/2017/618)

Bij deze conclusie is een [persbericht](#) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Procesrecht

JnB2017, 678

Rechtbank Den Haag, 16-06-2017, AWB 17/3357

staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Awb 6:6

PROCESRECHT. Bezwaarschrift terecht niet-ontvankelijk verklaard. Verweerder heeft een printscreen overgelegd van de verzendadministratie in INDIGO, het digitale systeem van de IND. Sprake van een deugdelijke verzendadministratie.

[ECLI:NL:RBDHA:2017:8095](#)

[Naar inhoudsopgave](#)